

החלטת ועדת האתיקה
בענין קובלנה של טלי גורן, סמנכ"ל רגולציה של חברת "קשת" נגד חה"כ יעקב כץ
מיום ט' באדר התש"ע (23 בפברואר 2010)

הקובלנה

1. ביום כ"א בטבת התש"ע - 7 בינואר 2010 הגישה גבי טלי גורן, סמנכ"ל רגולציה של חברת "קשת", קובלנה נגד חה"כ יעקב כץ. הקובלנה עסקה בדברים שהשמיע חה"כ כץ בישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת שהתקיימה ביום י"ח בטבת התש"ע - 4 בינואר 2010, שבה השתתפה היועצת המשפטית של קשת. לדברי הקובלת, בדברי חה"כ כץ היתה חריגה ממסגרת חופש הביטוי ומכללי האתיקה לחברי הכנסת.
2. בקובלנה נאמר בין היתר כי בפתח ישיבתה של ועדת החינוך של הכנסת בנושא הקדימון לתכנית "ארץ נהדרת", ביקש חה"כ יעקב כץ את רשות הדיבור, ונשא דברים שלדברי הקובלת היו "קשים, בוטים ופוגעניים ... בלשון חריפה בצורה שחורגת לטעמנו מן הראוי והסביר בכנסת ישראל". עוד נאמר, כי חה"כ יעקב כץ השווה את אנשי קשת לנאצים וכינה את התכנית "ארץ נהדרת" - תעמולה אנטישמית.
עוד נאמר בקובלנה כי נציגת "קשת" מצאה את עצמה תחת "מתקפה אישית, בוטה וחסרת רסן", וכי חה"כ כץ ציין, ביחס לאנשי קשת ומפיקי "ארץ נהדרת", כי "יבוא היום ויהיו כאן חוקים אחרים וממשלה אחרת שתדאג להעמיד לדין את כל האנשים שנתנו יד לתעמולה האנטישמית גם באופן רטרואקטיבי".

תגובת חבר הכנסת הנקבל

3. ביום בו הוגשה הקובלנה, ועוד בטרם הועברה על ידי מזכירות ועדת האתיקה לתגובתו של חה"כ הנקבל, מסר חה"כ כץ את תגובתו, לאחר ששמע בתקשורת על הגשת הקובלנה נגדו. בתגובתו ציין חה"כ כץ כי הוא זה שנפגע ע"י תכנית הטלוויזיה, הן אישית בשל דמות סטריאוטיפית המכונה "כצליה", והן כמייצג ציבור דתי שהתכנית עושה נסיון להשניאו. לדבריו, התכנית "ארץ נהדרת" כוללת "הכפשה מתוכננת, מתוזמנת ושיטתית בציבור חלוצי יו"ש כהכנה לקראת פגיעה מאסיבית בהם", ומייצרת שנאה תחת הכותרת "סאטירה". חה"כ יעקב כץ כותב כי באותה שיטה "נהג גבלס, שר התעמולה הנאצי, שבמשך שש שנים תמימות פגע ביהודי אירופה רק באמצעות סאטירות וקריקטורות". חה"כ כץ מוסיף במכתבו כי הוא מביע "בוז ולעג לקבוצה קיקיונית והזויה הזו, חבורת שמאל קיצוני שעדיין יושבת על כמה מיקרופונים ובשם "חופש הביטוי" מקדמת את בואם של פשעים חמורים", וכי "עליבותם ושפלותם של מי שדורסים ברגל גסה כל ערך מקודש

לעם היהודי גורמת לי עונג של ממש בראותי איך להם בעצמם אין יכולת עמידה לעמוד מול ביקורת נוקבת ביותר, דבר המעיד על אופיים הרעוע".

החלטת ועדת האתיקה

4. ועדת האתיקה מציינת כי אין היא נוהגת לדון בקובלנות אשר נתן להן פרסום מוקדם בתקשורת, אך הפעם, חרף הפרסום המוקדם, בחרה לדון בקובלנה במסגרת דיון נרחב על חופש הביטוי של חברי הכנסת. הוועדה עיינה בפרוטוקול הישיבה שבה נאמרו הדברים, ומצאה כי חה"כ יעקב כץ אכן השתמש בביטויים חריפים וקשים כנגד חברת "קשת" ויוצרי התכנית "ארץ נהדרת", לרבות שימוש בביטויים והשוואות הקשורים לשואה. ועדת האתיקה פרסמה כבר בעבר את הסתייגותה משימוש בביטויים מעין אלה. הוועדה גם סבורה שעל חברי הכנסת לנהוג בכבוד במוזמנים לוועדות.

עם זאת עושה ועדת האתיקה מאמץ גדול שלא להצר את חופש הביטוי של חברי הכנסת, אף אם הדברים חריגים בבוטותם, שכן חופש הביטוי הוא אחד מכלי הפעולה המרכזיים של חברי הכנסת. הוועדה סבורה כי דברי חבר הכנסת יעקב כץ מצויים בגדריו הרחבים של חופש הביטוי המוענק לחברי הכנסת.

5. ועדת האתיקה מציינת בהקשר זה כי מאותו שדה נרחב וראוי של חופש בטוי ניזונות ופועלות גם תוכניות הסאטירה. הוועדה מוצאת לנכון לציין כי דווקא מי שהזכות הרחבה לחופש הביטוי מעניקה לגיטימציה לתכני פעילותו, תכנים הנוטים לא אחת להרגיז ולקומם חלקים בציבור, צריך להבין כי זכות זאת היא גם נחלתו של הציבור בכלל ושל חברי הכנסת בפרט, גם כאשר התבטאויותיהם חריפות ומקוממות. לאור האמור, החליטה ועדת האתיקה לדחות את הקובלנה.

6. החלטת הוועדה תונח על שולחן הכנסת.